

## Тақризи

**Муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Шохзода Гулнора Амридин дар мавзуи “Вижагиҳои луғавию маъноии забони ашъори Шамсиддин Шохин”, барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илми филология, аз рӯи ихтисоси 6.2.1. – Забони тоҷикӣ.**

**Мутобиқати диссертатсия ба ихтисос ва самти илм, ки аз рӯи онҳо диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод шудааст.** Дар давраҳои гуногуни таърихи адабиёти пурғановати тоҷик чехраҳои басо мондагори илмиву адабӣ ва фарҳангиеро метавон ном бурд, ки ба воситаи маҳсули андешаи воло ва калами пурмуъҷизи хеш дар ташаккул ва тақомули забон, адабиёту фарҳанг ва таъриху суннатҳои вижаи миллӣ хидмати арзандаву шоистаеро ба анҷом расонидаанд. Чунин адибони мутафаккир бо қудрати муъҷизаофарӣ зехнӣ нерӯмандӣ, фарҳангсолорӣ ва хидматҳои шоиставу пурарзиш рисолати эҷодкор буданро амри зарурӣ ҳисобида, сабагори бақову ҳастӣ ва азамату ҷалоли фарҳанги беназири миллати куҳанбунёду тамаддунофар ва фарҳангпарвари худ гардидаанд. Ҳамин гуна садоқату вафодорӣ ба қори эҷодӣ, махсусан таваҷҷуҳ ба забон ва пешниҳод намудани бардошту андешаҳои бархе аз адибони шинохтаи тоҷик ба раванди ҷомеа алоқаманд аст, аз ин рӯ моро ба омӯзиш, таҳлил ва таҳқиқи ин масъалаҳо водор месозад. Бинобар ин омӯзиш ва таҳқиқу баррасии рӯзгору осор ва вижагии забони ашъори чунин чехраҳои илмиву адабӣ хеле муҳим маҳсуб мешавад.

Мавзуи таҳқиқи мавриди назар, яъне “Вижагиҳои луғавию маъноии забони ашъори Шамсиддин Шохин” аз ҷониби муҳаққиқи ҷавон Шохзода Гулнора Амридин аз ҷумлаи масъалаҳои хеле мубрами таҳқиқотӣ ба ҳисоб меравад, ки ба самти забоншиносӣ ва шиносномаи ихтисоси илмии 6.2.1. – Забони тоҷикӣ мувофиқат менамояд.

**Мубрам будани мавзуи диссертатсия.** Унвонҷӯ Шохзода Гулнора Амридин мавзуеро мавриди таҳқиқи хеш қарор додааст, ки ба омӯзиши вижагиҳои луғавию маъноии забони ашъори яке аз намояндагони барҷастаи адабиёти охири асри XIX ва ибтидои садаи XX Мавлоно Шамсиддини Шохин бахшида шудааст. Мубрамияти мавзӯ дар он зоҳир мегардад, ки масъалаҳои илмии дар рисола таҳқиқгардида, яъне оид ба вижагиҳои луғавию маъноии ашъори шоири мавриди назар дар илми забоншиносии муосири тоҷик бори нахуст аз ҷониби унвонҷӯ ба таври фарогир мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст.

**Мубрамии мавзуи пажухишии** мавриди назар боз бар он асос меёбад, ки дар тули мавҷудият ва рушду инкишофи забон бори нахуст мавзуи мавриди таҳқиқ қароргирифта, яъне вижагиҳои луғавию

маъноии забони ашъори яке аз намоёнтарин чехраҳои адабиёти охири асри XIX ва ибтидои асри XX Мавлоно Шамсиддин Шоҳин ба таври системавӣ мавриди таҳқиқ ва барраси қарор гирифтааст. Мавлоно Шамсиддини Шоҳин, аз зумраи яке аз намоёнтарин чехраҳои адибони охири асри XIX ва ибтидои садаи XX ба шумор меравад, ки забони ашъори намакини ӯ бо ғановати таркиби луғавӣ, дар бар доштани унсурҳои забони халқ, содагиву дилнишинии сабки баён дар таърихи забони тоҷикӣ, бахусус дар баёни осори адибони даврони ғавқуззикр ҷойгоҳи шоистаеро доро мебошад. То ба имрӯз аз ҷониби муҳаққиқони забоншинос, назари Носирҷон Маъсумӣ, Саидмуродов Ҳочиев, Саидкул Сабзаев ва дигарон оид ба вижагиҳои лингвистии ашъори намоёндагони охири асри XIX ва ибтидои садаи XX, алалхусус оид ба вижагиҳои забони осори Мавлоно Шамсиддини Шоҳин баъзе таҳқиқоти ҳирфаи ба анҷом расонидаву баъзе ишораҳои карда бошанд, ҳам бо вучуди ин ҳама баъзе масъалаҳои марбут ба вижагиҳои луғавию маъноии осори шоир то кунун ба таври комил баррасӣ нагардидаанд. Ба таври фарогир яъне системавӣ омӯхтани вижагиҳои луғавию маъноии осори Мавлоно Шамсиддини Шоҳин худ, як мушкилии илми забоншиносии муосири мо буд, ки то ба имрӯз ҳалли худро наёфта буд.

Ҳақ ба ҷониби Пешвои муаззами миллат, Ҷаноби Олӣ, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аст, ки дар асари безаволи хеш “Забони миллат – ҳастии миллат” (китоби II, с.27, нашри соли 2020) мубрамияти ин масъаларо чунин таъкид кардаанд: “ – Мо бояд ба таърихи забони худ рӯй оварда, рӯзгори ҷавонӣ, давраи нашъунамо, авомили зояндагии камназир ва густаришу боландагӣ ва албатта, сабабҳои шикасту заъфи онро аз ибтидо то имрӯз амиктар омӯхта, зеботарин ва қоромадтарин унсурҳои мавриди ниёзи даврони худро пайдо намоем, аз таҷрибаи ҳамзабонон, он чи ба табиати забони мо созгор аст, баҳра бардорем, қолабҳо ва суннати воҷасозиро бо истифода аз осори гузаштагони хеш ғаъол созем, бори нуфузи забонҳои бегонаро, албатта ҳар он чи таҳмили аст, аз дӯши забони худ барандозем”.

Муҳаққиқи ҷавон мубрамии мавзуи мавриди таҳқиқро хеле илмӣ ба таври зайл чунин хулосабарорӣ кардааст:

- таркиби луғавию маъноии забони ашъори Шамсиддин Шоҳин бори аввал мавриди пажӯҳиш қарор гирифтааст;
- ба ин далел ҷойи хунари суҳанофаринии шоир дар як давраи барои таърихи халқи мо басо ҳассос равшан хоҳад шуд;
- инчунин, хонанда аз тариқи килки суҳанпардозии ин адиби сеҳрбаён бо имконоти баёни ғасеҳи тоҷикӣ - форсӣ рӯбарӯ хоҳад омад;

- вобаста ба нуктаи мазкур хунари сухансозӣ ба воситаи истифодаи санъатҳои бадеӣ осонтар, яъне бидуни бо тақаллуфоти хунари мувоҷеҳ шудан, даст хоҳад дод;

- аз омӯзиши забони ашъори шоир мутолиакунанда ғановати забони халқро бештар эҳсос хоҳад кард;

- омӯзиши истилоҳоти истифодакардаи устод Шохин, бавижа оид ба бахши санъати мусиқӣ, дар замони мо аз аҳаммияти хос бархурдор хоҳад буд;

- ҷойи басо аз моддаҳои луғавии истеъмомнамудаи ин адиби дар заминаи воҷасозӣ босалиқа дар фарҳангномаҳои мо холист. Ба ин хотир, дар диссертатсия зерфасла ихтисос додем;

- ба таносуби корбурди қисме аз воҳидҳои луғавии форсии дарӣ дар ашъори Шохин ва вобаста ба таҳаввулоти сиёсӣ баъдан дар забони тоҷикӣ истифода намудани онҳо низ эътибор дода шуд.

**Дарачаи навгонии илмӣ таҳқиқ** дар он зоҳир мегардад, ки масъалаҳои мубрами мавзуи таҳқиқшаванда, яъне умдатарин хусусиятҳои вижаи таркиби луғавию маъноии осори шоир ба таври хеле густурда мавриди таҳлилу таҳқиқ қарор гирифтаанд. Аз ҷумла вижаҳои таркиби луғавию маъноии забони ашъори Шамсиддин Шохин дар забоншиносии тоҷик, хусусан дар бахши луғатшиносии он, бори нахуст таҳқиқ мешавад. Дар таърихи забони тоҷикӣ гурӯҳҳои луғавию маъноӣ дар ҳеҷ рисолае ба ин андоза, ки дар мисоли забони ашъори Шамсиддин Шохин анҷом пазируфта ва таҳлилу тасниф шуда бошад, вучуд надорад. Маҳорати шоир дар ин замина мустанад ба қалам омадааст. Муаллиф дар боби таносуби истеъмоли бархе аз вожаҳои куҳан (тоҷикӣ-форсӣ) ва муқтабас (аз арабӣ) дар забони тоҷикӣ ва форсӣ-дарӣ (ба асоси забони назми Шохин) андеша иброз намудааст. Иттилои комилтарро доир ба ҷойгоҳи вожаҳои омиёна дар назми классикӣ аз ин диссертатсия ба даст овардан мумкин аст. Пиромуни бархе аз истилоҳот ҳам маълумоти тоза дода шудааст. Дар мавриди хунари шоир доир ба корбурди таркибҳои маҷозӣ, зарбулмасалу мақол дар забони шеър ва маҳорати ӯ дар такмили қисме аз онҳо ҳам сухан дар миён аст. Таркибҳои тавассути унсурҳои тасвирсохтаи Шохин ҷалби тавачҷух менамоянд ва хонанда ҳам бо баъзе аз чунин таркибу иборот бори аввал рӯбарӯ мешавад.

**Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаҳо ва тавсияҳои дар диссертатсия зикршуда.** Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ бо он собит мешаванд, ки дар таҳқиқи диссертатсионӣ аз концепсияҳои илмӣ ва назарии забоншиносони ватанию хориҷӣ истифода шудаанд. Таҳқиқи илмӣ диссертатсия бо равишҳои муқоисавӣ- таҳлилий, тафсиру тавзеҳ, усули луғавию маъноӣ ва сохторӣ сурат гирифтааст. Дар маҷмӯъ, дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ аз дақиқияти маълумот, мутобиқат намудани ҳаҷми маводи таҳқиқ, коркарди натиҷаҳои таҳқиқ, ҳаҷми интишорот ва интиҳоби дурусти методҳои таҳқиқ бармеояд. Хулосаи

диссертатсияи Шохзода Гулнора Амриддин фарогири асоситарин ва муҳимтарин бардоштҳои илмии муаллиф буда, дар 8 банд фароҳам омадаанд. Инчунин дар бахши тавсияҳо, ки аз 7 банд иборат аст, муҳимияти мавзӯ ва қорбурди натиҷаҳои онҳо дар раванди таълиму таҳқиқ оварда шуда, дурнамои мавзӯи таҳқиқотӣ дақиқан муайян карда шудааст.

**Аҳаммияти назариявӣ ва амалии таҳқиқ.** Диссертатсия доир ба вазъи забони тоҷикӣ дар охири асри XIX ва аввали садаи XX, бавижа таркиби луғавии он, маълумоти муфассалро дар бар дорад ва барои ниёзмандон иттилои хуб медиҳад. Маводи ғирдоварда, инчунин, дар таҳияи луғатномаҳо, аз ҷумла, тартиб додани фарҳанги ҷомеи осори Шамсиддин Шохин, ба қор меравад. Натиҷагириҳои илмии муаллиф дар омода сохтани барномаҳои луғатшиносии забони тоҷикӣ, дастурҳои омӯзишӣ ёрӣ мерасонад. Аз ин мавод дар баргузори дарсу семинару курсҳои махсуси факултетҳои филологии донишгоҳҳо низ истифода бурдан мумкин аст.

**Қисми асосии таҳқиқ:** Диссертатсияи Шохзода Гулнора Амриддин аз муқаддима, се боб, 12 фасл (зэрбоб), хулоса ва феҳристи адабиёти истифодашуда иборат буда, ҳаҷми умумии диссертатсия 185 саҳифаи ҷопи компютери ро ташкил медиҳад.

Дар муқаддимаи диссертатсия дар бораи мубрами мавзӯ, арзиши таҳқиқ, дараҷаи омӯзиши мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ, манбаҳои таҳқиқ, аҳаммияти назариявӣю амалии таҳқиқ, асосҳои назариявӣю методологии он, равишҳои илмии таҳқиқ, нуқтаҳои муҳими ба ҳимоя пешниҳодшаванда, мутобиқати диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ ва тасвиби амалии натиҷаҳои таҳқиқ суҳан меравад.

**Боби якуми** диссертатсия «**Вижагиҳои маъноии ашъори Шамсиддин Шохин**» ном дошта, аз се фасл иборат мебошад ва дар боби мазкур масъалаҳои зерин, яъне ҷойгоҳи вожаҳои қадимаи тоҷикӣ дар ашъори шоир вожаҳои марбут ба исм, вожаҳои марбут ба феъл, вожаҳои марбут ба зарф, ҷойгоҳи калимаҳои омиёна дар ашъори шоир мавриди таҳқиқ ва барраси қарор гирифта, муҳаққиқ ишора мекунад, ки калимаҳои қадимаи тоҷикӣ, вожаҳои марбут ба исм, феъл, зарф, вожаҳои омиёна ва низ воҳидҳои фразеологӣ ва зарбулмасалу мақол дар ашъори шоир мавқеи хоса дошта, масъалаҳои фавқузикр, яъне вижагиҳои маъноии ашъори шоир дар илми забоншиносӣ нахустин бор ба таври муқаммал мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд.

**Боби дуюми** диссертатсия – «**Гуруҳҳои луғавии ашъори Шамсиддин Шохин**» унвон гирифта – аз се фасл фароҳам омадааст. Дар боби мазкур маводи таҳқиқшавандаи марбут ба масъалаҳои гуруҳҳои луғавии ашъори шоир, яъне мавқеи муродифоти луғавӣ дар

ашъори шоир, зерфаслҳои вожаҳои ҳаммаъноӣ исмӣ бо чузъҳои тоҷикӣ-тоҷикӣ, вожаҳои ҳаммаъноӣ сифатӣ бо чузъҳои тоҷикӣ-тоҷикӣ, вожаҳои ҳаммаъноӣ феълӣ бо чузъҳои тоҷикӣ-тоҷикӣ, вожаҳои ҳаммаъноӣ исмӣ бо чузъҳои тоҷикӣ-арабӣ, вожаҳои ҳаммаъноӣ сифатӣ бо чузъҳои тоҷикӣ-арабӣ, вожаҳои ҳаммаъноӣ исмӣ бо чузъҳои арабӣ-тоҷикӣ, вожаҳои ҳаммаъноӣ исмӣ бо чузъҳои арабӣ-арабиро мавриди таҳқиқ ва гурӯҳбандӣ қарор гирифтаанд. Инчунин маводи зерфасли дуюми марбут ба масоили мавқеи калимаҳои сермаъно ё омонимҳо дар ашъори шоир, ҳамчунин масъалаҳои марбут ба зерфасли сеюми боби мазкур, ки “Мавқеи калимаҳои зидмаъно дар ашъори шоир” унвон гирифтааст, масоили марбут ба вожаҳои зидмаъноӣ мансуб ба исм, сифат, бо чузъҳои исм - сифат, сифат - исм, вожаҳои мансуб ба феъл, зарф, сифат+зарф+зарф-сифат ва маводи таркибҳои зидмаъно аз нигоҳи иштироки чузъҳо мавриди баррасӣ қарор гирифта, муҳаққиқ ба хулосае меояд, ки вожаҳои зидмаъно баъди ифодаи тасдиқ ё инкори маъноӣ ашё, сифати он, амал ва аломати амал, вазъияти ғайбӣ инсон, руҳия, ҳолат, аломати ҳолат, ҳодисаҳои табиӣ, миқдору андоза хеле ба мавқеъ истифода шудаанд. Аз ҳиссаҳои нутқ дар ашъори шоир ба чунин сифатҳо бештар исм, сифат, феъл ва зарф мавқеи хоса доранд, ки аз истеъдоди баланди шоир ва дорои ҳунари нотакрор доштан дар истифодаи маводи луғавӣ забон дарак медиҳад.

Боби сеюми рисола «**Саҳми Шамсиддин Шохин дар ғанӣ гардидани захираи луғавӣ забони тоҷикӣ**» унвон дошта, дарбаргири 6 фасл буда, масъалаҳои марбут ба саҳми шоир дар ғанӣ гардидани захираи луғавӣ забони тоҷикӣ мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Аз ҷумла нуқоти мавзӯии зерфасли “Таҳлили баъзе калимаҳои ашъори шоир”, аз ҷумла, вожаҳои тоҷикӣ-форсӣ-дарӣ, унсурҳои луғавӣ дар форсӣ ва дарӣ истифодамешуда, мавқеи маъноӣ калимаҳои арабӣ дар забони тоҷикӣ-форсӣ-дарӣ, калимаҳои арабии дар забони тоҷикӣ-форсӣ-дарӣ маъноӣ муштаракдошта, инчунин масоили марбут ба зерфаслҳои: ҷойгоҳи вожаҳои забон ва сухан дар ашъори шоир, истилоҳоти забоншиносӣ дар ашъори шоир, истилоҳоти мусиқӣ дар ашъори шоир, нақши воситаҳои тасвир дар таркибсозии ашъори шоир ва бозтоби ганҷинаи вожаҳои забони ашъори шоир дар “Фарҳанги забони тоҷикӣ” барин масъалаҳо, мавриди таҳлилу таҳқиқи амиқ қарор гирифтаанд, ҳамчунин маводи шавоҳиди дар фарҳанги мазкур бо ғалатҳо истифодашудаи ашъори шоир тавзеҳ дода шудаанд. Муҳаққиқ ба чунин хулоса меояд, ки саҳми Шамсиддин Шохин дар ғани гардидани захираи луғавӣ забони тоҷикӣ камназир мебошад. Ва далели ин гуфтаҳо истифодаи васеи абёти ашъори шоир дар фарҳанги номбурда мебошад.

**Наشري натиҷаҳои диссертатсия.** Муҳтавои асосии диссертатсия дар 9 мақолаю маърузаи илмӣ дар маҷмуаю маҷаллаҳои илмӣ ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ, маводи конференсияҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ, аз ҷумла, 6 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ

тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 3 мақолаи дигар дар маводи конференсияҳои байналмилалӣ ба таъб расидааст.

**Мутобиқати мавзӯи диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси илмӣ, аз рӯи талаботи ҚОА.** Диссертатсия дар мавзӯи «Вижагиҳои луғавию маъноии забони ашъори Шамсиддин Шохин» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илми филология бо шиносномаи ихтисоси илмии 6.2.1.

Забони тоҷикӣ мувофиқат мекунад.

**Саҳми шахсии докталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ.** Саҳми докталаби дараҷаи илмӣ аз он иборат аст, ки бори аввал вижагиҳои луғавию маъноии забони ашъори Шамсиддин Шохинро, ки дар поёни садаи XIX ва оғози садаи XX зиндагӣ ва фаъолият доштааст, ба сурати мукамал, яъне диссертатсия, ба анҷом расонидааст.

Муаллиф худудан 6 сол ба омӯзиши мавзӯ ва ҷамъ кардани мавод машғул шуда, доир ба ин масъала якчанд мақолаи илмӣ нашр карда, инчунин, дар конференсияҳои донишгоҳиву ҷумҳуриявӣ бо маърузаҳои илмӣ суханронӣ намудааст.

**Тасвиби амалии таҳқиқ.** Натиҷа ва хулосаи таҳқиқ ба сурати гузоришҳои илмӣ дар конференсияҳои донишгоҳӣ ДДБ ба номи Носири Хусрав ва ҷумҳуриявӣ ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ мухтасаран ироа гардидаанд.

Мавзӯи диссертатсия мубрам буда, дар маҷлиси васеи кафедраи забони тоҷикии Муассисаи давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав (суратҷаласаи № 6 аз 23.12.2025) муҳокима ва ба ҳимоя пешниҳод шудааст.

**Эродҳо ба диссертатсия.** Дар баробари дастовардҳо, муваффақиятҳо ва қомеъҳои назарраси илмии қор дар рафти таълиф ва баррасии диссертатсия ва автореферат баъзе қамбудиҳо ва ғалатҳои роҳ ёфтаанд, ки фикр мекунем, зикри онҳо ба муваффақияти қори илмии унвонҷӯ хоҳад буд:

1. Оғози муқаддимаи рисола аз назари мо қаме ноқис менамояд. Хуб мебуд дар муқаддимаи рисола оид ба шахсияти Мавлоно Шамсиддини Шохин зиндагӣ ва шахсияту мақоми ӯ дар ҳавзаи адибони Бухоро ва умуман адабиёти тоҷик як ҳошия бахшида мешуд ва сабаби интиқоби мавзӯ ҳам равшантар ва муассиртар ба назар мерасид.

2. Дар саҳифаҳои 4-6 риосла рақами саҳифаҳои иқтибоси додашуда дида мешаванд, аммо рақамҳои адабиёти истифодашуда (№54, 38, 42 – нест, 32, 54, 73, 74, 81, 59, 45, 12, 65, 66) дида намешаванд.

3. Дар саҳифаи 5 рисола ва автореферат (бахши мубрамии мавзӯи таҳқиқ) ба қойи вожаи “истеъмол” хуб мебуд, вожаи “истифода” ба қор бурда мешуд, чунки маънои қалимаи истеъмол аслан хӯрдан аст.

4. Равшан нест, ки манбаи асосии таҳқиқ аз рӯи қадом матн сурат гирифтааст, аз рӯи матни дастхати асли ё нусхаи нашрҳои

баъдина, аммо дар рӯйхати адабиёт дар қисмати сарчашмаҳо унвонҷӯ номи ду се асари ӯро зикр кардааст.

5. Баъзе ғалатҳои имлоӣ, китобӣ ва услубӣ дар саҳифаҳои 5, 6, 9, 10, 13, 19, 31 ва 33 автореферат ва дар саҳифаҳои 10, 11, 13 ва 16 рисола ба назар мерасанд.

6. Дар баъзе саҳифаҳои рисола абёти шавоҳиди мавридӣ таҳқиқ қароргирифта аз матн ҷудо навишта нашудаанд (саҳифаҳои 21, 22, 23, 24 то 29). Мисолҳои шеърӣ аз матн ҷудо навишта мешуд, хеле хуб буд.

7. Дар саҳифаи 18-и рисола (боби I, зерфасли 1, 2 ҷойгоҳи калимаҳои омиёна дар ашъори шоир) дар қатори вожаҳои туркӣ-узбекӣ аз ҷониби шоир мавридӣ истифода қароргирифта, муҳаққиқи ҷавон вожаҳои тоҷикиасли қишлоқ (аз тоҷ. киштлоқ), айлоқ (аз тоҷ. ҳайлоқ), сурма ва ихчамро ба гурӯҳи калимаҳои туркӣ дохил кардааст, ки ғалати маҳз аст.

Ба таври умум, эродҳои зикршуда ислоҳпазир буда, ҳечгоҳ арзиши хусну кубҳи аслии диссертатсияро кам нахоҳад кард ва ислоҳи ғалатҳо ба фоидаи кор хоҳад буд. Ҳангоми таҳия ва наشري монография ба назар гирифтани онҳо ба арзиш ва аҳаммияти илмию амалии кори таҳқиқии Шохзода Гулнора Амриддин хусни аз ин ҳам бештарро зам хоҳад кард.

**Қисмати хотимавии тақриз.** Дар маҷмӯъ, диссертатсияи Шохзода Гулнора Амриддин дар мавзӯи «Вижагиҳои луғавию маъноии забони ашъори Шамсиддини Шохин» кори таҳқиқотии нави комилан ба анҷомрасида буда, муҳаққиқ масъалаҳои дар пеш гузоштаи худро хуб ба сомон расонидааст. Диссертатсия дорои аҳамияти баланди илмӣ - назариявӣ ва амалӣ буда, дастури роҳнамоест барои муҳаққиқони ояндаи риштаи забоншиносӣ, дар таҳқиқи масъалаҳои марбут ба вижагиҳои луғавию маъноии асарҳои таҳқиқшаванда ва таҳияи фарҳангҳои соҳавӣ. Ибрози андеша таҳлилӣ ва баҳсҳои унвонҷӯ бо муҳаққиқони соҳаи забоншиносӣ хеле бо мавриданд. Забони диссертатсия фаҳмо ва раво ба барои ифодаи мафҳумҳои забоншиносӣ, хосатан баҳсҳои лексика, лексикология ва морфология хеле созгор аст.

Автореферат ва мақолаҳо, ки доктараби дараҷаи илмӣ оид ба мавзӯи таҳқиқшаванда нашр намудааст, муҳтавои асосии диссертатсияро фаро гирифта, кори анҷомёфтаи диссертатсионии онро собит месозанд.

Мавзӯи интихобнамудаи унвонҷӯ ба доираи мавзӯъ ва масъалаҳои таҳқиқии шиносномаи ихтисоси илмӣ 6.2.1. - Забони тоҷикӣ комилан мувофиқат менамояд.

Қоркарди амалии натиҷаҳои таҳқиқ ва наشري таълифоти илмӣ дар мавзӯи диссертатсия ба меъёр ва талаботи Комиссияи олии

аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра ҷавобгӯ мебошанд.

Хулоса, диссертатсияи номзадии Шохзода Гулнора Амриддин дар мавзӯи “Вижагиҳои луғавию маъноии забони ашъори Шамсиддини Шохин” ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология, аз рӯйи ихтисоси 6.2.1. –Забони тоҷикӣ сазовор мебошад.

Тақризи мазкур бо назардошти талаботи бандҳои 71 ва 72-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, омода гардидааст.

#### МУҚАРРИЗИ РАСМӢ:

номзади илмҳои филологӣ, ходими пешбари  
Институти забон ва адабиёти ба номи  
Рӯдакии АМИТ

Тураев Б.Б.

Имзои номзади илмҳои филологӣ  
Б.Б. Тураевро тасдиқ мекунам  
Нозири калони кадрҳои Институти забон ва  
адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ

Давлатов Ф.

« 31 » март соли 2026

**Суроға:** 734064, Ҷумҳурии Тоҷикистон,  
шаҳри Душанбе, кӯчаи Рӯдакӣ 21

**Тамос:** (+992) 111 - 555-750

**E-mail:** burhon66@bk.ru **Сомона:** www.izar.tj